Я досліджую світ 4 клас

> Сьогодні 08.12.2024

Урок №44

Сходження на Говерлу

Дата: 18.12.2024

Клас: 4-А

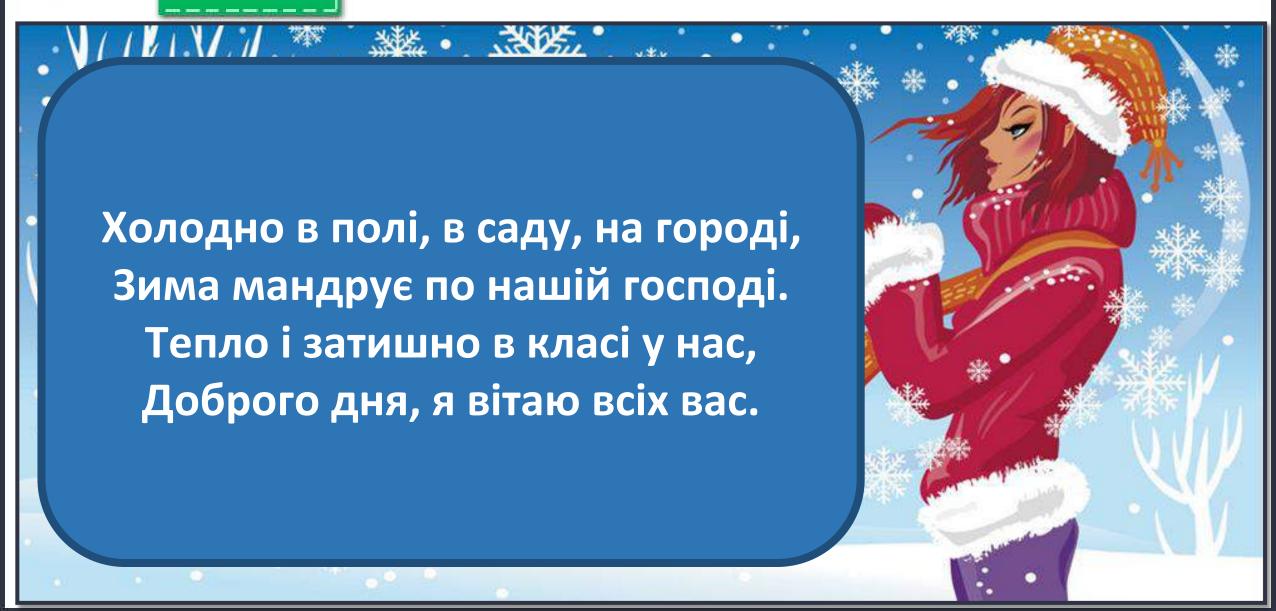
Урок: ЯДС

Вчитель: Старікова Н. А.

Тема. Сходження на Говерлу.

Мета: продовжувати вчити наводити приклади і описувати природні угруповання своєї місцевості за планом (назва угруповання, рослини і тварини угруповання, зв'язки між ними, значення угруповання для людини) характеризувати мешканців природного угруповання, їхні зв'язки між собою і неживою природою; пояснювати залежність між умовами природної зони та її мешканцями, особливостями праці і побуту людей, які в ній проживають; аналізувати зв'язки в природних угрупованнях (організмів між собою, організмів із неживою природою); складати ланцюги живлення; характеризувати природну зону України за планом; наводити приклади використання людиною природничо-наукових знань; обговорювати безпечне й доцільне використання знань про природу.

Організація класу

Ранкове коло

Програма «Як почуває себе ненька Україна?» в прямому ефірі

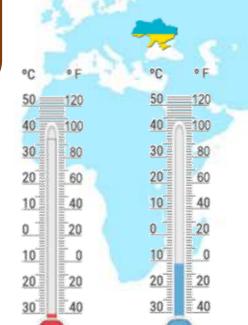

Привіт, друзі! А яка зараз пора року? Який місяць? Яке сьогодні число?

Мої вітання!
Яким було вранці небо, коли ми йшли до школи?
Що стосовно опадів?
Кому відома температура повітря?

Які гори розташовані на території України?

Покажіть їх на карті.

підручник. Сторінка 145

Робота з підручником

підручник. Сторінка 145-147

Робота з підручником

На заході України розташовані Карпатські гори, які ще називають Українськими Карпатами.

Знайдіть на фізичній карті України Карпатські гори. Які річки беруть початок в Українських Карпатах?

Українські Карпати — гори середньої висоти. Найвища вершина Карпат в Україні — Говерла (2061 м). У Карпатах м'яка зима й неспекотне літо.

У Карпатах бере початок чимало річок. Найбільші річки — Дністер, Прут, Серет, Тиса. Деякі з них течуть у вузьких гірських ущелинах, утворюючи водоспади. На початку літа, коли в горах тане сніг, і під час злив ріки стають повноводними, затоплюють прибережні місцини, наносять каміння.

Підручник. Сторінка 145-147

Робота з картою

Знайдіть на фізичній карті України Карпатські гори. Які річки беруть початок в українських Карпатах?

підручник. Сторінка 145

Робота з підручником

Чарівної краси Карпатам надають озера. Найбільшим гірським озером є Синевир. У передгір'ї Карпат поширені дуб, ялиця біла, граб, осика, клен гостролистий. Під деревами ростуть чагарники з ліщини,

крушини ламкої, бузини чорної, калини.

Що далі вгору, то прохолодніше. У цих місцях поширені букові ліси. Вони дуже густі, тому підлісок і трав'яний покрив тут бідні. На галявинах ростуть вовче бруслина бородавлико. часта, бузина червона, а з трав - маренка, проліски, цибуля ведмежа, вороняче око.

Озеро Синевир

Підручник. Сторінка 145-147

Рухлива вправа

Робота з підручником

Ще вище в горах височіють смерекові ліси. Трав'яний покрив тут утворюють нечуйвітер, квасениця тремтлива, різні види мохів.

Далі, на висоті 1800 м, смереки поступаються гірській сосні, вільсі, ялівцю. Подекуди трапляються кущики чорниці та брусниці. Багато зелених мохів. Ще вище розкинулися гірські луки — полонини. Це царство квітучих рослин: дзвоників, нарцисів, арніки.

У Карпатах багато рідкісних дерев і кущів: тис ягідний, ялиця біла, рододендрон східнокарпатський. З трав'янистих рослин охороняються: тирлич жовтий, лілія лісова, білотка альпійська та інші.

_{Підручник.} Сторінка 146

Словникова робота

Полонина – безліса ділянка вершин українських Карпат, що використовується як пасовисько та для сінокосу.

Рослинний світ природної зони

Тис ягідний

Тирлич жовтий

Білотка альпійська

Лілія лісова

підручник. Сторінка **146** BCIM

Робота з підручником

карпатських лісах водиться багато різних тварин: косулі, олені, дикі кабани, куниці. Трапляється ведмідь бурий. Поширені лисиця, заєць, тхір, борсук. Тільки в Карпатах водяться білка карпатська, тритон карпатський.

У лісах гніздиться безліч птахів. Деяких з них занесено до Червоної книги України.

Тваринний світ природної зони

Білка карпатська

Тритон карпатський

беркут

глухар

сова довгохвоста

Робота з підручником

Карпатські річки багаті на таку рибу, як щипавка, минь, марена. Найціннішою вважається форель струмкова.

Люди використовують природні багатства Карпат для власних потреб. На полонинах з весни до осені випасають овець і корів, заготовляють сіно, займаються бджолярством. Для промислових потреб заготовляють деревину. Унаслідок безжалісної вирубки дерев площа лісів меншає, тому природа Карпат потребує охорони.

_{Підручник.} Сторінка 147

До яких наслідків може призвести знищення карпатських лісів?

Придумайте умовний знак або гасло, які було б доречно встановити в передгір'ї Карпат.

Робота в зошитах

Завдання 1

Перевір, чи правильні твердження. Обведи «Так» або «Ні». Виправ помилку (усно).

- **А**. На заході України простяглися Карпатські гори. Так / Н
- **Б**. Карпати належать до молодих гір, їхнє утворення Так / Ні триває.
- В. Найвища вершина Карпат Петрос. Так / Ні
- Г. У Карпатах м'яка зима і нежарке літо. Так / Ні
- **Д**. Найбільшим гірським озером Українських Карпат є Так / Ні Ялпуг.

Робота в зошитах

Завдання 2

Підпиши назви рідкісних рослин і тварин Карпат.

Тис ягідний

Білотка альпійська

Тирлич жовтий

Тритон карпатський

Білка карпатська

Лілія лісова

Зошит.

Робота в зошитах

Завдання 3

Запиши назви тварин, які мешкають лише у Карпатах.

Тільки в Карпатах водяться білка карпатська та тритон карпатський.

Завдання 4

Поміркуй і скажи, які проблеми природи Карпат зображено.

Щороку в Карпатах вбивають 40-50 ведмедів: жоден браконьєр за 2017-2020 роки не покараний.

Ліси Карпат зникають із загрозливою швидкістю, їх незаконно вирубують і вивозять закордон.

Перевіряємо себе

- 1. Розкажіть про природні умови Карпатських гір.
- 2. Які рослини ростуть тільки в Карпатах?
- 3. Назви тварин, які мешкають у Карпатах. Які з них водяться тільки там?
- 4. Чим займається населення в гірській місцевості?

```
5. Продовжіть речення (за вибором):
```

- «Для мене стало новим...»;
- «Я відчув/відчула, що...»;
- «Я вважаю, що...».

Коротко про головне

···· Коротко про головне

Українські Карпати розташовані на заході України. Карпати — молоді гори. Рослинний світ Карпат змінюється від підніжжя до вершин гір. Тваринний світ Карпат дуже різноманітний. Деякі тварини водяться лише в Карпатах.

підручник. Сторінка 148

місцем українських ... дивовижним високогірний Карпат вважається хребет Чорногора, на ЯКОМУ розташована найвища точка України – гора Говерла (2061 м). У перекладі з угорської Говерла означає «снігова вершина».

підручник. Сторінка **1 Л О**

Домашне завдання

Короткий запис у щоденник c.145-147 повторити, зош. с. 72-73 №5-6. Переглянь відео «Сходження на Говерлу» https://www.youtube.com/watch?v=gVEPzkiSK2w

Фотозвіт надсилати на освітню платформу Human.
Успіхів у навчанні!

Рефлексія «Світлофор настрою». Перейдіть дорогу, використавши перепустку у вигляді цеглинки LEGO.

